

НАЙ-ВАЖНИТЕ ДАННИ

144 251
украинци, регистрирани за временна закрила

52 216
деца, регистрирани за временна закрила

55 016
украински бежанци в страната

19 578
души живеят във финансирани от държавата бази за настаняване

589
непридружени или разделени от семействата си деца

АКЦЕНТИ

3,3 милиона
души, достигнати чрез съобщения за превенция и достъп до услуги

35 815
души, получили достъп до центрове за подкрепа

4180
деца бежанци с достъп до формално и неформално образование с подкрепата на УНИЦЕФ

Контекст

- От началото на конфликта в Украйна временна закрила на територията на България са получили **144 251 украинци** (52 216 деца, 71 969 жени и 20 066 мъже). Данните към 1 ноември сочат, че от тях **55 016 украински бежанци в момента пребивават в страната**. **19 578 от тях са част от държавната програма за настаняване** в хотели и държавни бази, а **35 438 се намират в частни домове** – често без известен или регистриран от националните власти адрес. С оглед на продължаващата несигурна обстановка в Украйна, всяка ескалация или бойни действия в източната и южната част на страната може да доведе до нов приток на бежанци към България.
- Възможностите на украинските бежанци да се издържат намалява, а същевременно нарастват предизвикателствата във връзка с **настаняването, достъпа до здравеопазване, образование и публична грижа за децата, както и с липсата на финансови средства и възможности за работа**. Освен психологическия стрес от войната и разселването, неясната перспектива за бъдещето на децата и жените, води до допълнителен стрес и тревожност, а това увеличава нуждата от психосоциална **подкрепа**.
- Очаква се **настъпването на зимата** да предизвика нова бежанска вълна от Украйна и да влоши условията за бежанските семейства, което още повече усложнява предизвикателствата пред тези вече уязвими групи. Поради обявеното от правителството **ново преместване в държавни бази** възникват допълнителни предизвикателства за осигуряване на подходящи условия за живот през зимата.

Хуманитарна реакция и координация

- Още от откриването на представителството си в София през 2005 г. УНИЦЕФ подпомага правителството да отстоява, защитава и осигурява **прилагането** на правата на всяко дете в България.
- В момента УНИЦЕФ подкрепя правителството при осигуряване на достъп до услуги, закрила и социално подпомагане на украинските деца, техните семейства и приелите ги общности.
- УНИЦЕФ участва в механизма за междуведомствена координация заедно с ВКБООН, СЗО, МОМ и МКЧК и допринася за работата на техническите работни групи „Образование“, „Деца“ и „Превенция на трафика“.
- УНИЦЕФ работи с Министерството на вътрешните работи, Министерството на образованието и науката, Министерството на здравеопазването, Министерството на труда и социалната политика и други национални партньори, като Държавната агенция за бежанците, Държавната агенция за закрила на детето, областни управи и общини. УНИЦЕФ използва стратегическите си партньорства с ресорните министерства и местни органи в подкрепа на по-широка многосекторна хуманитарна реакция и за укрепване на капацитета на националните системи чрез техническа и финансова подкрепа, консултации, застъпничество за **подобряване на** политиките и ангажиране за по-дългосрочни и устойчиви резултати.
- За да достигне до засегнатите деца и семейства от Украйна, УНИЦЕФ разширява хуманитарната си помощ, като предоставя материали и услуги, укрепва капацитета на работещите на първа линия и подкрепя националните системи в тясна координация с правителството, службите на ООН, донорската общност и организациите на гражданското общество.

Здравеопазване и ранно детско развитие

- Реакцията на УНИЦЕФ е съсредоточена в подкрепа и предоставяне на информация на хората, които полагат грижи за децата, обучение на здравните работници и подкрепа за ваксинирането.
- За да се преодолеят липсата на достъп до първична здравна грижа и административните затруднения, УНИЦЕФ работи върху по-лесния достъп до основни здравни услуги за деца и жени в големите бази за настаняване, като подкрепя мобилните здравни услуги, предоставяни от местните здравни власти и укрепва капацитета на медицинските специалисти.
- Консултациите за родители на малки деца, включително деца със затруднения в развитието и увреждания, се осигуряват чрез дигитални средства и лични срещи.

Закрила на детето

- УНИЦЕФ подкрепя различни интервенции, които се предоставят от Центровете за подкрепа на бежанци "Сини точки" и други партньори, и включват сигурни пространства и услуги за закрила на децата и семействата. Над 35 815 деца и възрастни са получили психо-социална подкрепа, правна помощ и консултации, информация за превенция и реакция при случаи на насилие, основано на пола, и съдействие за достъп до други услуги.
- УНИЦЕФ се фокусира и към **укрепване на системите**, за да се гарантира, че всички деца имат достъп до подходяща грижа, закрила и подкрепа. Организацията влага средства в обученията, супервизията и други инициативи за подобряване на капацитета на работещите на първа линия, обмен на добри практики и координацията на подкрепата.
- УНИЦЕФ допринесе за разработването на национални **Насоки за действия при установени случаи на непридружени деца, разселени от Украйна и Правила** за работа и настаняване на непридружените и разделените от семействата си деца в социални **услуги**, приети от Държавната агенция за бежанците през месец октомври 2022 г. УНИЦЕФ е член на постоянната експертна работна група за наблюдение на координацията и съвместните действия в тази област в България.
- УНИЦЕФ работи също така и с Държавната агенция за закрила на детето за популяризиране на **Националната телефонна линия за деца** като ресурс за психичното здраве и психосоциалната помощ и като първа точка за контакт, с който да се споделя информация за деца в риск, включително непридружени украински деца.
- УНИЦЕФ продължава да подкрепя капацитета на националните и местните власти за осигуряване на подходяща **закрила и грижа за децата бежанци и мигранти**, като обръща особено внимание на децата и семействата, **търсеци международна закрила**.

Центрове „Синя точка“

УНИЦЕФ и ВКБООН съвместно създадоха шест центъра „Синя точка“ в сътрудничество с местни органи и партньори в България. Центровете предлагат сигурни зони за деца и семейства, осигуряват достъп до услуги от различни сектори, идентификация, регистрация и свързване със службите за закрила на пътуващи сами деца. „Сините точки“ осигуряват услуги за насочване на жени, включително при случаи на насилие, основано на пола, правна помощ, подкрепа за психичното здраве, информиране и подпомагане на достъпа до социални услуги в България.

Русе (ГКПП с Румъния)

Адрес: ул. „Генерал Гурко“ № 10 Русе

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Психосоциална помощ (ПСП)

София, Централна гара

Услуги: Бюро за информация и консултации

София, БЧК - централа

Адрес: бул. „Джеймс Баучър“ № 76

Услуги: Пълен набор услуги „Синя точка“ (Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ)

Добрич

Адрес: ул. „Отец Паисий“ № 19 Добрич

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Психосоциална помощ

Бургас, ж.п. гара

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ

Варна, БЧК

Адрес: ул. „Братя Шкорпил“ № 3 Варна

Услуги: Бюро за информация и консултации, Обособено пространство за семейства и деца, Правна помощ, Психосоциална помощ

Тази карта не отразява позиция на УНИЦЕФ за правния статут на определена държава или територия или за очертаната на границите.

Образование

- УНИЦЕФ в партньорство с местните власти **насърчава продължаването на образованието на украинските деца бежанци** чрез включването им в български училища и създаването на детски учебни центрове.
- УНИЦЕФ достигна до 4180 украински деца бежанци с неформално образование и възможности за учене, като подкрепи сред бежанците украински учители и възпитатели, предостави учебни помагала, подобри достъпа до интернет и осигури допълнителна подкрепа за догонване на учебния материал от ученици в началното училище.
- **Летните програми**, включително занимания по български език, подкрепата при записването в училище, неформални учебни курсове, часове по изкуствата и спортни дейности за психосоциална помощ, обхванаха 1246 деца.
- През август и септември 2022 г. УНИЦЕФ и ВКБООН в партньорство с Фондацията за достъп до права, Фондацията Астра Форум, Българския Червен кръст и фондация „За доброто“ организираха **кампанията „Добре дошли в училище“** за записване на украински деца в български училища чрез информационни срещи в базите за настаняване и центрове „Синя точка“, медиите и социалните мрежи.
- УНИЦЕФ продължава да работи в тясно сътрудничество с Министерството на образованието и науката за **разширяване на възможностите децата бежанци да бъдат записани в училище и в предучилищна подготовка**. Тук се включват достъпът до учебна програма онлайн и укрепването на капацитета и уменията на учителите и детските възпитатели да създават приветлива, приобщаваща учебна среда, която задоволява всички потребности на децата за тяхното учение и развитие.

Децата бежанци участват в неформални учебни занимания, организирани от УНИЦЕФ и партньори, за осигуряване на непрекъснат достъп до формално и неформално образование.

През август и септември 2022 г. УНИЦЕФ и ВКБООН в партньорство с Фондацията за достъп до права, Фондацията Астра Форум, Българския Червен кръст и фондация „За доброто“ организираха кампанията „Добре дошли в училище“ за записване на украински деца в български училища.

Информационната кампания, която се провежда онлайн и в традиционни медии, достигна до над 2 милиона души в България.

Социална защита и парични помощи

- **За да подкрепи осигуряването на подходяща и своевременна помощ, УНИЦЕФ разширява програмите си за парични помощи** чрез ваучери за хранителни и нехранителни стоки за уязвими семейства с деца.
- На основата на инициативата „Европейска гаранция за детето“ УНИЦЕФ подготвя нови **партньорства с общините** в подкрепа на усилията им да предоставят социални услуги на украинските бежанци.

Насърчаване на социална и поведенческа промяна

- Над 3,3 милиона души бяха **достигнати чрез съобщения за превенция и достъп до услуги**. Освен това 36 769 души участваха в дейности за насърчаване на социална и поведенческа промяна.
- УНИЦЕФ България подкрепи разработването на **национална комуникационна стратегия за ваксиниране**, като се съсредоточи върху повишаването на имунизациите сред украинските бежанци и приемащите ги общности. Заедно с Министерството на здравеопазването и Фондацията Астра Форум, УНИЦЕФ организира първата поредица онлайн обучения „Училище за ваксини“ за над 2000 медицински специалисти.
- В помощ на украинските майки и родители, полагащи първични грижи, с цел да се осигури най-добрата грижа за децата, УНИЦЕФ адаптира и преведе безплатното мобилно **приложение „Биббо“**. Приложението се използва вече от повече от 23 000 души в България на български, украински и руски език, включително и от бежанци от Украйна.
- УНИЦЕФ стартира мониторинг на социалните мрежи и социална кохезия с цел противодействие на дезинформацията, оценка на променящите се нужди и адаптиране на подкрепата за украинските бежанци в България. Това ще допринесе за популяризиране на вдъхновяващи истории за социално включване, интеграция и солидарност.

Ангажиране на младежите и подрастващите

- УНИЦЕФ **мобилизира подрастващи и младежи като партньори**. Работи с младежи както сред бежанците, така и сред местното население за повишаване на тяхната компетентност, самочувствие и издръжливост и за укрепване на социалното сближаване и солидарността в общностите. УНИЦЕФ също така работи за укрепването на устойчиви механизми за участие на младежите във вземането на местни решения.
- УНИЦЕФ подкрепи над 200 украински подрастващи чрез летния лагер „Круто #заДоброто“ с психосоциални интервенции, неформално образование и летен отдих.
- УНИЦЕФ и Джуниър Ачийвмънт Европа започнаха **ново партньорство, наречено UPLIFT Youth**, за да помогнат на най-уязвимите украински младежи и подрастващи да придобият умения за бъдеща трудова заетост и нагласи за изграждане на процъфтяващи общности. В проекта ще участват и местни младежи в неравностойно положение с цел да се насърчи интеграцията и социалното сближаване сред младите хора, като същевременно им се даде възможност за преход от учене към работа. В България проектът ще овласти над 4000 млади бежанци, мигранти и местни младежи в неравностойно положение до края на 2023 г.
- УНИЦЕФ разширява **младежката платформа U-Report Европа**, като привлича украински младежи бежанци и предоставя важна актуална информацията за услугите в България.

Подготовка за зимата и хигиенни мерки

- В тясно сътрудничество с ВКБООН, УНИЦЕФ **планира да обхване 15 000 деца тази зима** с доставки на одеяла, зимно облекло и хигиенни материали чрез местни центрове, училища и общини.
- Освен това УНИЦЕФ със свои партньори предварително ще **подготви провизии и ще укрепи местния капацитет** за осигуряване на подслон, храна, правна помощ и закрила за още 10 000 души в случай на масов приток на украински бежанци идващи от Българо-Румънската граница.
- В подготовка за зимния сезон УНИЦЕФ ще предостави 500 ваучера за хранителни и нехранителни стоки сред най-уязвимите бежански семейства.

Отговорност пред засегнатото население

- За да гарантира възможността на бежанците от Украйна да предоставят обратна връзка за получените услуги, УНИЦЕФ подкрепя разработването на механизми за подаване на оплаквания и обратна връзка. Досега билзо 1000 души са отправили притеснения и въпроси във връзка с програмите за бежанците към УНИЦЕФ и партньори.

Призив на УНИЦЕФ за 2022 г. в България

Необходимо финансиране по сектори (Щатски долари)

Деветгодишната Таня се радва, че започва новата учебна година в Кошарица, където посрещат ученици от Украйна. В момента тук учат 8 украински деца бежанци, но при нова вълна бягачи от страната броят им се очаква да нарасне. С подкрепата на правителството на САЩ, УНИЦЕФ и партньори осигуриха раници и учебни материали за украинските и българските деца от уязвими групи, които учат в това училище

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

Кристина де Бройн | Представител на УНИЦЕФ в България | cdebruin@unicef.org
 Саня Шарановиц | Заместник-представител на УНИЦЕФ | ssaranovic@unicef.org
 Карол Виньо | Координатор „Кризисни ситуации“ | cvignaud@unicef.org
 Нина Сорокопуд | Специалист „Комуникации“ | nsorokopud@unicef.org
 Боряна Гидикова | Директор „Комуникации“ | bgidikova@unicef.org